

En kustnära näring navigerar

Styrning och kustnära yrkesfiske i den tjänsteinriktade ekonomin

MALIN ANDERSSON är doktorand i tjänstvetenskap och arbetar som universitetsadjunkt vid institutionen för service management och tjänstvetenskap vid Lunds universitet. Den kommande avhandlingen har arbetstiteln "Kustnära yrkesfiske i omvandling" och ansluter sig till forskningsfältet småföretagande i turism och landsbygdsturismutveckling.

En eftermiddag i juli 2011 besökte jag yrkesfiskaren Nils i hamnen. Vi talade om hur han kommit att börja med yrkesfiske och om hans dröm som nyligen blivit verklighet, att sälja fångsten från en egen fiskvagn i hamnen. Nils talade länge om kustbevakningskontroller och rapportering av uppgifter till myndigheter. Det blev påtagligt att yrkesfiskare regelbundet måste ta hänsyn till regler för fiskekvoter, livsmedelshantering och säkerhet ombord. Temat för den här artikeln är kustnära yrkesfiske, där yrkesfiskaren även vänder sig till besökare i hamnen med tjänster som fisketurer, rökerier eller fiskserveringar.¹ Syftet med den här artikeln är att undersöka hur den politiska styrningen av fiskerinäringen påverkar fiskares vardagspraktiker.

KUSTNÄRA YRKESFISKE I OMVANDLING

I takt med att nordvästra Europas ekonomier allt mer inriktas mot produktion och konsumtion av tjänster (Thörnquist 2006; Yarmolinsky 1968), förändras villkoren för traditionella näringar som yrkesfisket. Ett uttryck för framväxten av det som brukar kallas tjänstesektorn och upplevelseekonomin, är den svenska turismomsättningens ökning med över åttio procent sedan år 2000 (Tillväxtverket 2016). Parallellt har traditionella näringar som fisket stått i fokus för strukturomvandlingar under hela 1900-talet i Sverige (Löfgren 1977; Scotte 1981).

Dagens drygt 1300 licensierade yrkesfiskare innebär

en reducering av antalet fiskare med över nittio procent de senaste åttio åren (Havs- och Vattenmyndigheten 2016, SCB 1971, SCB 1982). Hamnarna längs Sveriges västkust rymmer idag kommersiella mötesplatser där fisket inte längre står i centrum för handeln. Finns det något yrkesfiske kvar, överskuggas det av fritidsbåtar, sommarbostäder, restauranger och småbutiker (Sjöholm 2013, i Fredriksson, C. & Larsson, M. (red.), 3013).

EN NY FISKERIPOLITIK

Yrkesfisket i Sverige regleras av Havs- och Vattenmyndigheten och fiskerätter tilldelas efter förhandlingar med EU. Fiskerinäringen erbjuds även stöd ur EU:s Havs- och fiskerifond och andra fonder för landsbygdsutveckling, vilka förvaltas av Jordbruksverket. En tid efter intervjun med Nils föreslog EU en reform av den gemensamma fiskeripolitiken (EU 2011). Den nya reformen infördes från den 1 januari 2014, med huvudmålet att skapa ett "miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske" (EU 2014:1). Den nya fiskeripolitiken tar sig uttryck i visioner, strategier och handlingsprogram där EU:s prioriteringar, svenska havs- och fiskeriprogrammet samt landsbygdsprogrammet ingår.

En del i denna styrning av fiskerinäringen är så kallade "lokala utvecklingsområden" och "fiskeområden" utifrån en styrningsstil som brukar kallas interaktiv styrning eller governance (Thuesen 2009). Dessa fiskeområden samordnas av EU-nätverket Farnet, men ska initieras av lokala myndighetspersoner, yrkesfiskare och ideella krafter, inom ramen för EU:s, Havs- och Vattenmyndighetens och Jordbruksverkets regler. Syftet är att skapa

hållbart fiske genom samverkan och medfinansierade projekt för att förverkliga fiskares idéer för utveckling av fisket.

FISKERIREFORMEN SOM DISKURSORDNING

Fiskerireformen genererar möten, samtal och texter där olika perspektiv framträder. Det finns olika föreställningar kring fiskets historia, vad fisket är och hur det förväntas bli i framtiden, vilka präglar vad människor gör och säger i fiskerinäringens vardagliga praktik. Reformen av fiskeripolitiken och yrkesfiskarnas sätt att förhålla sig till den, kan förstås som delar av en diskursordning (Winther Jørgensen & Phillips 1999). Syftet med den här artikeln är att undersöka den politiska styrningen av fiskerinäringen som en del av diskursordningen om kustnära yrkesfiske i förändring.

Artikeln undersöker de praktiker, termer, metaforer och positioner med vilka kustnära yrkesfiske i förändring tillskrivs betydelse. Hur formas och förhandlas kustnäryrkesfiske som turismföretagande med fokus på relationen mellan yrkesfiskare och myndigheter?

Materialet som ligger till grund för artikeln genererades mellan 2011 och 2015, för en kommande avhandlingsstudie. Det består av myndighetsdokument, fältanteckningar från deltagande observationer i fiskeområdesmöten och i fiskerier, samt av intervjuer med fjorton yrkesfiskare och tre fiskeförvaltare längs Sveriges västkust. I artikeln gör jag nedslag i materialet och redovisar tre olika styrningssituationer som uppstod i sammanhanget: myndigheternas kommunikation och förväntningar på yrkesfisket, turismföretagande yrkesfiskares förhållningssätt till sitt yrke

Adding Value to Local Fishery and Aquaculture Products

European Commission
Maritime Affairs and Fisheries

EN

Omslaget till Farnet guide #3. Adding value to local fishery and aquaculture products, © Ifracombe and District Tourism Association; © Farnet; © Johnny Murt; © Słowińska FLAG; © Ivan Selo (Société au Rythme des Marées). Bilderna är publicerade med tillåtelse från Farnet.

och till myndigheter och sist, möten mellan yrkesfiskare och fiskeförvaltare. Avslutningsvis dras slutsatser som diskuteras i en vidare mening.

MYNDIGHETERNAS GUIDNING MOT "LOKALT HÅLLBART FISKE"

I nätverket Farnets guider för yrkesfiskare, var det centrala argumentet att yrkesfisket inte är tillräckligt lönsamt. I ord och bild formades fisket som en "potentiellt kapitaliserande" näring som skulle dra nytta av "alla resurser i territoriet" och andra sektorer med "en större tillväxt än fisket" (EU 2016, s. 1, 8). Yrkesfiskarna föreslogs anta den företagsekonomiska strategin "diversifiering" i meningen att utöver fisket även erbjuda besökare tjänster i hamnen. Detta menade Farnet skulle "addera värde" till fiskets ekonomi. Farnet hävdade att yrkesfisket hade ett ansvar för att skapa mervärden för en "lokal hållbarhet" i kustområdena och att bidra till hållbart fiske. Farnet menade att fiskare måste nätverka och ta risker samt förstå omgivningen som "sin marknad [...] för att ha möjlighet att anpassa sina produkter till förändrade behov och förväntningar hos konsumenter" (ibid. s. 5). Med teckningar i klara färger och pedagogiska beskrivningar instruerades yrkesfiskare i marknadsföringsmodeller, som "marknadsmixen" och "Fyra P" (ibid., s. 19, se figur 1).

I Farnets guider, liksom i det svenska landsbygdsprogrammet, framställdes besökarna i hamnen som en marknad med stor efterfrågan på upplevelser i naturen, kunskap om platsers kulturhistoria och närproducerad mat (EU 2015; EU 2016; Regeringen 2010).

Grundantagandet i argumentationen

för det kustnära yrkesfiskets "diversifiering" är att yrkesfisket i sig anses ohållbart. I myndigheternas rekommendationer presenteras en berättelse om yrkesfisket där yrkesfiskaren kommer att kunna inta tre positioner i framtiden. Den första är positionen som en fiskare i behov av guidning, samverkan och finansiella medel. Den andra är en entreprenörposition med allt vad det innebär av socialt nätverkande, marknadsföringskompetenser, finansiellt risktagande, innovationsförmåga och individuellt ansvar. Den tredje positionen är den hållbara fiskaren, där innehållet i "hållbarhet" förefaller handla om socioekonomisk hållbarhet, inte om ekologisk, kulturell, eller arbetsmiljömässig hållbarhet. Sammanfattningsvis guidar myndigheterna fiskare mot fiskerireformens mål, genom att positionera det befintliga yrkesfisket som olönsamt, lågutbildat, passivt och ohållbart samt hamnbesökare som turister.

Bildning och idéer om kompetensförhöjning är centrala i vad organisationsforskaren Paul du Gay (1995) kallar för en entreprenörskapsdiskurs. Han menar att termen entreprenörskap motsvarar en förmåga till anpassning och flexibilitet, en kompetens och egenskap som efterfrågas av arbetsgivare i en mer global och föränderlig värld (ibid.). Styrningen mot turismföretagande och "diversifiering" av fisket, är del av en mer utbredd idé om individens ansvar för självförbättring. Den bygger på föreställningar om vem som är civiliserad och aktiv. Talet om vikten av entreprenörskap och indirekt om dem som inte vill eller kan bli en entreprenör, tenderar att positionera icke-entreprenörer som "de andra"; som oansvariga, okunniga och marginaliserade (Rose, N., i Hall, S. & du Gay, P., 1996, s. 145).

Fokus på entreprenörskap tenderar även

att utesluta ett språkbruk för att tala om andra former av ekonomi än i lönsamhets- och tillväxttermer. Men det företagande som yrkesfiskarna bedriver kan också förstås som ett levnadssätt där många andra värden formas, som exempelvis värdet av att få arbeta med sitt intresse (jfr Andersson, Cederholm & Hultman 2010; Ateljevic & Doorne 2000). Entreprenörskapsdiskursen tenderar också att isolera företagaren och utesluter en förståelse av att en näring kan vara en del i ett större, kollektivt system (St Martin 2007). I relation till fisket betyder det att myndigheterna som förespråkar entreprenören som en framtida position för yrkesfiskaren bortser från att fiskenäringen engagerar många andra människor i livsmedelsindustrin, detaljhandeln och servicesektorn.

ATT FISKA MED BAKBUNDNA HÄNDER

Att fisket saknade entreprenörskapsanda hörde inte till kärnan i den problembild som yrkesfiskarna själva formade. De yrkesfiskare jag besökte mellan 2011 och 2015 erbjöd redan kräftsafaris, skaldjursfestivaler och fiskrestauranger (se figur 2.). Att bedriva turismföretagandet gav lite mer pengar, så att de kunde fortsätta med fiske som ett sätt att leva. ”Jag kommer aldrig att bli miljonär på det här [...] men jag är fri att göra det jag vill göra och det betyder väldigt mycket”, förklarade fiskaren Jonas när jag undrade över hans yrkesval. Men friheten som ofta artikulerades som drivkraft till valet av yrke, stod i kontrast till det ständiga talet om de

Jonas egenhändigt målade skylt marknadsför tjänster i hamnen. Foto: Malin Andersson.

många formulär som skulle fyllas i, och de höga böter som följde om de fyllde i fel. Nils var förfärad över myndigheternas förslag på kamera-övervaka fiskare ombord och menade att det fanns fler kontrollanter än yrkesfiskare i landet. Denna uppfattning återkom även i andra yrkesfiskares berättelser:

Det är ju bara TVÄRSTOPP! [...] Jag lever ju under svenska regeringen och reglerna som finns här. Fisket är helt vansinnigt i mina ögon [...] Sen går de igenom hela båten [...] letar och letar och letar för att se om de kan hitta någonting som man har försökt smussa med [...] Det är ju till att fiska med bakbundna händer. Vi får ju inte fiska, vi får ju inte sälja. [...] Det finns många fler som kontrollerar fisket i Sverige idag, än de som fiskar. [...] Alltså man vill fiska på ett vettigt sätt, inte på ett byråkratiskt sätt. Man vill ju fiska de dagar det går och inte de dagar man ska fiska och så vidare. Man vill ju att det ska följa naturen och man vill inte fiska romen [...] Torsken vill man ju inte fiska när den har rom, utan man vill fiska den när den ha lagt sin rom, så att det kan produceras och fortplantas.

En lokal fiskeriförvaltare, en förmedlande länk mellan fiskare och myndigheter, förklarade att "det är ju en djungel med EU, för att styra den här brokiga flottan [...] Man har byggt upp ett regelverk som kräver en gigantisk kontroll". Jag delgavs många episoder om hur regler hade förhindrat yrkesfiskarnas idéer, som att torka fisk utomhus eller koka och servera skalldjur i hamnen.

Yrkesfiskarna menar att fiskenäringen är överreglerad och att de själva har kunskaper om naturen, kunskaper som inte tas tillvara utan ställs i motsats till ett byråkratiskt tänkande. De positionerar sig själva både som entreprenörer och som verklighetsnära aktörer, medan myndigheterna ses som toppstyrande, fyrkantiga och orealistiska.

MARINA PEDAGOGER OCH SKÅDESPEL

Ett återkommande tema i de svenska landsbygdsstrategier som utformades av regeringen redan mellan 2008 och 2010, var att förenklingar av regler skulle "stärka utvecklingskraften" hos landsbygdens näringar (Landsbygdsdepartementet 2010, Regeringen 2008). En del i det arbetet var EU-stödda lokala utvecklings- och fiskeområden. Vid ett officiellt uppstartsmöte för ett av dessa västsvenska fiskeområden i oktober 2011, inleddes dagens program med att en konsult förevisade den nyligen framtagna hemsidan. Startsidan utgjordes av ett fotografi föreställande en tänd glödlampa som genererade ringar i vatten. Både den tända lampan i ringarna på vattenet är klassiska metaforer för nya idéer och för spridningen av dessa (Lakoff & Johnson 2008:48).

Under en annan programpunkt behandlades åter innovationstemat, i en känd biolog och författares föreläsning och bildvisning. "Havet hör till de platser som allmänheten vet allra minst om", hävdade föreläsaren och menade att det problemet borde avhjälpas med yrkesfiskares berättelser. Han föreslog att fiskare skulle arrangera hummersafaris för att bidra till att höja yrkets status och att yrkesfiskare borde bli "marinpedagoger". På så sätt skulle yrkesfiskarna också bidra till folkbildningen. Föreläsaren gav själv exempel på hur detta kunde gå till, genom att visa fotografier och berätta om "Laxens historia" och "Räkans makalösa liv". Han liknade fiskeområdets åar, sjöar och kust liknades vid "blå åkrar", en metafor för att havet kunde brukas likt en bonde skördar. När yrkesfiskarna sadlade om till "storytellers" skulle de lättare kunna marknadsföra fisket. "Betalningsviljan är stor och

den som gör det bäst, konkurrerar bäst”, hävdade han.

De förväntningar som riktades till publiken, en blandad skara yrkesfiskare, fritidsfiskare och lokala myndighetspersoner, harmonierade helt med EU:s nya fiskeripolitik. Valet att ge den föreläsande biologen utrymme i programmet, signalerade vilka projekt som kunde beviljas de finansiella stöden. Mitt i föreläsningen utbrast en yrkesfiskare i publiken, förargad: ”Det här är en kuliss!”. En fritidsfiskare som satt några rader bakom yrkesfiskaren, skakade på huvudet och mumlade: ”Var tyst nu...”. Publiken skruvade på sig. I pausen talade jag med ett sällskap av fritidsfiskare, fiskeriförvaltare och yrkesfiskare. Samtidigt som några yrkesfiskare berättade att de hade förvandlat en hamnbod till ett fiskemuseum och arrangerade en årlig festival, noterade jag åter en opposition gentemot fiskeområdet och en motsträvighet gentemot myndigheter som kom att känneteckna flera intervjuer och fältbesök framöver.

Tanken med fiskeområden är bland annat att skapa samverkan och förbättra landsbygden, som bedöms vara i behov av ”utveckling”. Myndigheters förslag vilar ofta på en idé att platser, som kusten, bär på en unik identitet som bör iscensättas tydligt för att attrahera turister och besökare. Inte minst förväntas dessa aktiviteter utföras av människor som själva bor och lever där (Cassel 2003). Yrkesfiskarens uttryck ”kuliss” under biologens föreläsning, är en metafor som kommunicerar att idén om att fiskare ska bli ”marinpedagoger” uppfattas som ett iscensatt skådespel, en teatralisk fond med svag förankring i yrkesfiskets verklighet. Motsträvigheten kan tolkas som en markering för att begränsa myndigheternas inverkan på yrkesfiskarnas vardag. Ett liknande skeende

ägde rum när arbetskraftsintensiteten i skogsindustrin i Norrlands inland avtog och glesbygden ställdes inför utmaningar fram till slutet på 1990-talet. Välfärdspolitikerna formade vardagslivet för lokalbefolkningen som förväntades marknadsföra sig själva och sin levnadsplats på ett sätt som de själva inte kände igen. Det skapade en motsträvighet hos invånarna (Hansen 1998) som yrkesfiskarnas förhållningssätt här liknar.

Den interaktiva styrningen med samverkan och utveckling i fokus kan ses som en förhandlingssituation. Där kan olika aktörer träffas och bidra till målet med fiskeområdena, ett ”hållbart fiske”, genom att tillsammans definiera och konkretisera vad det innebär i praktiken. Men i dynamiken mellan yrkesfiskare och fiskeförvaltningen har myndigheter oftast tolkningsföreträde. Det tenderar att generera motstånd, särskilt när förbättringsförslagen inte motsvarar de förmodade idé-utförarnas verklighet. Även om denna motsträvighet återkommer i materialet, artikulerar många yrkesfiskare entreprenörskapsdiskursen i sin självbild som flexibla, autonoma, intressedrivna och påhittiga fiskare.

FISKENÄRINGENS NAVIGATION MELLAN VÄRDE OCH VISION

En gemensam nämnare i det empiriska materialet är att både myndigheter och en stor andel fiskare orienterar sig mot tjänsteföretagande i kustnära yrkesfiske som en vision för den framtida fiskenäringen. Både myndigheter och fiskare ger uttryck för att regler för fiske och livsmedelshandtering måste förenklas för att yrkesfisket ska finnas långt fram i tiden. I sitt tilltal till fiskare intar myndigheterna positio-

nen som mer bildade i ekonomi och frågor om ansvar, med termen hållbarhet. Myndigheterna understödjer även yrkesfisket på villkoret att fondmedlen går till entreprenöriella aktiviteter i fisket, såsom turismföretagande. Flera av yrkesfiskarna har startat upp tjänsteverksamheter utan statliga stöd, men menar att reglerna hindrar de nya idéerna. De talar även om sin egen roll i de ekologiska sambanden med ett långt tidsperspektiv, utan att använda termen hållbarhet för att beskriva sin vision. I jämförelse med styrningen framställer yrkesfiskarna sig själva som mer verklighetsnära, mer kunniga och ansvarstagande och således felaktigt överkontrollerade.

De praktiker, termer, metaforer och positioner som tillskriver kustnära yrkesfiske betydelse i relationen mellan yrkesfiskare och myndigheter, formar kustnära yrkesfiske som ett turismföretagande entreprenörskap. I ljuset av yrkesfiskarnas vardagliga praktik förefaller styrningen motsägelsefull, då ett hållbart fiske likställs med ett lönsamt turismföretagande som samtidigt hindras av regler. Den rationella styrningen handlar om ekonomisk hållbarhet snarare än om social eller ekologisk hållbarhet. Myndigheternas vilja att initiera lokala utvecklings- och samverkansprojekt kan även förstås som en delegering av ansvar. Den moraliska ståndpunkten "ett hållbart fiske" innebär här att fiskaren själv ska ta mer ansvar – för sin lönsamhet. Myndigheterna kommunicerar att det inte längre räcker att bara vara en yrkesfiskare, en problemdefinition som har tolkningsföreträde även i lokala samverkansprojekt. Trots den interaktiva styrningens ambition till dialog, äger yrkesfiskare inte legitimitet att formellt definiera vad problemet med ohållbart fiske är. Några av de praktiker, ter-

mer, positioner och metaforer som formar det kustnära yrkesfiskets omvandling i detta mångfacetterade beroendeförhållande, uppvisar alltså ett glapp gällande tillit. Yrkesfiskarna artikulerar entreprenörskapsdiskursen i talet om nya idéer och autonomi, men deras drivkrafter innefattar även värden bortom lönsamhet, som ekologi och att få arbeta med sitt intresse. Den till synes rationella, interaktiva styrningen innehåller en rad irrationella element och det gäller även yrkesfiskarnas egen navigation mellan olika värden och visioner om det kustnära yrkesfisket i den tjänsteinriktade ekonomin.

NOT

- ¹ Ett småskaligt fiske med båtar runt tolv meter, som sker under en dagstur nära kusten.

REFERENSER

- Andersson Cederholm, E. & Hultman, J., 2010. "The value of intimacy – Negotiating commercial relationships in lifestyle entrepreneurship", i *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, vol. 10:1, s. 16–32.
- Ateljevic, I. & Doorne, S., 2000. "Staying within the fence": Lifestyle entrepreneurship in tourism", i *Journal of Sustainable Tourism*, vol. 8:5, s. 378–392.
- Cassel Heldt, S., 2003. *Att tillaga en region: Den regionala maten i representationer och praktik – exemplet Skärgårdssmak*. Uppsala: Uppsala universitet.
- EU, 2011, "Europaparlamentets och rådets förordning om den gemensamma fiskeripolitiken, KOM (2011) 425". Bryssel.
- EU, 2014, "Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013". Bryssel.
- EU, 2015, "Good practices". <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/tools/goodpractices>, Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries. Bryssel.
- EU, 2016, "Adding value to local fishery and aquaculture products". <https://webgate.ec.europa>.

- eu/fpfi/cms/farnet/farnet-guide-3-adding-value, European Union. Bryssel.
- Fredriksson, C. & Larsson, M. (red.), 2013. "Framtidskuster: hållbar utveckling i kustsamhället", Göteborg: Makadam, i samarbete med Centrum för Danmarksstudier, Lunds universitet.
- du Gay, P., 1995. *Consumption and Identity at Work*. London: Sage Publications.
- Hall, S. & du Gay, P. (ed.), 1996. *Questions of Cultural Identity*. London: Sage Publications.
- Hansen, K., 1998, *Välfärdens motsträviga utkant: Lokal praktik och statlig styrning i efterkrigstidens nordsvenska inland*. Lund: Historiska Media.
- Havs- och Vattenmyndigheten, 2016. Kommunikation per e-post 2 maj 2016.
- Havs- och Vattenmyndigheten, 2016. "Svenskt yrkesfiske 2020 – Hållbart fiske och nyttig mat."
- Lakoff, G., & Johnson, M., 2008. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press, USA.
- Landsbyggsdepartementet, 2010. "Ett levande matland – Jobb och tillväxt i hela landet."
- Löfgren, O., 1977, *Fångstmän i industrisambället: En halländsk kustbygds omvandling, 1800–1970*. Lund: Liber läromedel.
- Regeringen, 2010. "Sverige, det nya matlandet: Nya jobb genom god mat och upplevelser." Stockholm: Landsbyggsdepartementet.
- Regeringen, 2008. "Regeringens skrivelse 2008/09:167." Näringsdepartementet, ed.
- SCB, 1971. "Fiskestatistisk årsbok 1971." <http://www.scb.se>.
- SCB, 1982. "Fiskestatistisk årsbok 1982." <http://www.scb.se>.
- Scotte, L., 1981. *Slutfiskat: En undersökning av yrkesfiskets villkor i Västernorrland*. Lund: Akademilitteratur.
- St Martin, K., 2007. "The difference that class makes: Neoliberalization and non-capitalism in the fishing industry of new england", i *Antipode*, vol. 39:3, s. 527–549.
- Thuesen Aagaard A., 2010. "Is LEADER elitist or inclusive? Composition of Danish LAG boards in the 2007–2013 rural development and fisheries programmes", i *Sociologia Ruralis*, vol. 50:1, s. 31–45.
- Thörnquist, A. & Sundin, E. (red.), 2016. "När anställda blir företagare: Studier om företagande i ett strukturomvandlings- och arbetsmarknadsperspektiv: Arbetsliv i omvandling." 2016:17, Stockholm: Arbetslivsinstitutet, Elan- ders Gotab.
- Tillväxtverket, 2016. "Tourism in Sweden 2015". <http://publikationer.tillvaxtverket.se/>.
- Winther Jørgensen, M. & Phillips, L., 1999. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Yarmolinsky, A., 1968. "The service society", i *Daedalus*, vol. 97:4, s. 1263–1276.

SUMMARY

Inshore Commercial Fisheries in Change (En kustnära näring navigerar)

The traditional industry of inshore commercial fisheries is in a state of transformation, which manifests itself in the fisheries management, in harbors and within the community of fishermen. With the help of discourse theory and the concept of positioning, an ethnographic material of documents, observations, interviews and news articles generated between 2011–2015 is analyzed. The aim is to explore how the inshore commercial fishery is formed and negotiated in the service economy. This article finds contradictory discourses formed in the relationship between fisheries management and fishermen, where the commercial fisheries are extensively regulated by the state authorities. At the same time the fishermen are encouraged to engage in governance projects and to become entrepreneurs. The fishermen describe their work-life and how they started working in the tourism industry, stories which positions the inshore commercial fishery and the fishermen themselves as entrepreneurs with ecological knowledge and long-term responsibilities. The findings suggest a lack of trust in the context of fisheries governance.

Keywords: fisheries diversification, small business tourism enterprising, rural tourism development, discourse theory, positioning.

Malin Andersson, PhD-candidate, The Department of Service Management and Service Studies, Lund University, Lund, Sweden.